

עמוס קינן

חלה ערב הכנס בשפעת חמורה. כשהוא קודח בחום של 39 מעלות, קם נומיטתו כדי למסור דו"ח על מגעיו עם חברי הקונגרס האמריקאי, שכמה עשרות מהם הודיעו על תמיכתם ברעיון "ישראל-פלסטין".

ללא סירסום מוקדם, וללא הזמנה פומבית, באולם קטן בתל-אביב: מועדון התיאטרון העיתונות לא הזמנה אליו. המטרה: לכונן את המועצה הישראלית למען שלום יש-ראל-פלסטין.

הידברות, הפסקת

טרור, הכרה

הצעד הראשון בכיוון זה נעשה כבר לפני חצי שנה, אך לא היה זה צעד אירגוני.

בחודש מארס השמיע סעיד חמאמי, נציג אש"ף בלונדון, את הצהרתו המהפכנית בזכות הידברות ישראלית-פלסטינית, הפסקת הטרור ומשאומתן לכינון מדינה פלסטינית לאומית לצד מדינת-ישראל.

עברו שבועות ארוכים, ושום תגובה ישראלית להצהרה היסטורית זו לא באה. הממשלה לא הגיבה. העיתונות אף לא העתיקה את ההצהרה, הסתפקה בכמה שורות סתמיות. שום גוף ישראלי לא מצא חובה לעצמו להתייחס למיסמך זה.

אז נטלו שלושה אנשים, מותיקי הפעילים למען הידברות ישראלית-פלסטינית, את היוזמה לידיהם. יוסי אמיתי, עמוס קינן ואורי אבנרי סירסמו הצהרה של 13 עקרונות (העולם הזה 1971). הם קבעו כי בארץ יש שתי אומות שיש להן הזכות להגדרה לאומית. הפיתרון הוא דו-קיום של מדינת-ישראל היהודית ומדינת-פלסטיין ערבית, זו לצד זו. כדי להשיג זאת על ישראל לנהל משאומתן עם אש"ף, שהוא עתה הנציגות הלאומית המוכרת של העם הפלסטיני. השלושה קראו להקמת "המועצה הישראלית לשלום ישראל-פלסטיין".

מיסמך זה עורר הד נרחב ברחבי העוין, למ, פורסם במלואו גם בביטאונים ערביים. במגעים אישיים, שנתקיימו באירופה, נבחר כי על סמך עקרונות אלה אפשרי עתה דרישה ישראלית-פלסטינית אישים פלסטינים בכירים רמזו כי התעוררות זו בישראל גורמת מצידה, לחיזוק הכוחות המתונים באש"ף ולשינוי עמדות הצמרת בכיוון של מיתון עמדותיה ושינוי מטרותיה המוצהרות. אותה שעה התחוללו בישראל מאורעות.

קיס ישב האדריכל המזוקן אלישע גת. לא סחות מרשים היה ההרכב על הבי-מה הקטנה, ששיקף את הנכונות החדשה לשתף פעולה למען מטרה משותפת. על אף חילוקי-דעות בעבר, במרכז בלט המנחה הספרדי הוותיק אליהו אלישר, ראש העדה הספרדית בארץ, ולשעבר נשיא הפדרציה הספרדית העולמית. אלישר הקשיש ("אני מתקרב לגבורות, אך אינני גיבור") שבחזרו פועל קוצב-לב, עשה מאמץ גופני גדול, ישב על הבמה במשך ארבע שעות תמימות.

עמוס קינן בא קודה, עם חום של 39 מעלות, מסר דו"ח על פגישותיו עם פלסטינים ומהגרים אמריקאיים בחושני-טון, וחזר מייד למיטה.

את הישיבה ניהל דויד שחם, מי שהיה עורך ביטאון מפלגת-העבודה אות, שפרש מן המפלגה יחד עם שכנו על הבמה, ח"כ לובה אליאב, מי שהיה מוכ"ל מיפ-לגת-העבודה. חבר שלישי של מפלגת יעד, האלוף (מיל) מתי פלד, ישב אף הוא על הבמה. ביניהם: ח"כ מאיר פעיל, איש מוקד, יוסי אמיתי, המיוזמן הצעיר מקיבוץ גבולות, ואורי אבנרי.

אחרי שאבנרי, קינן ואמיתי מסרו דו"חות על מגעים עם אישים פלסטיניים, ועל ההתפתחות שהתמנה בהם, השמיעו כמה מן האישים את ה"אני-מאמין" שלהם. המרגש ביותר היה אליהו אלישר.

נולדתי על הרציון, סיפר, ולכן אני ציוני מלידה. באתי הנה מתוך חרדה לעתיד המדינה. אני שייך לשום מיפ-לגה ולשום מעמד. באתי להזעיק נגד חוסר-האונים השורר במדינה. הוא יכול להביא לחורבן ישראל... אברהם שלום יהודה שאל בקונגרס הציוני הראשון את הרצל אם ידוע לו שיש עם אחר בארץ. הרצל הזמין אותו לשיחה בלונדון. אבל אז כבר השתלטו עליו היסודות הלאומיים, והבעיה נדחקה לפינה... מהי האל-טרנטיבה של הממשלה? מילחמה נוספת? מילחמת יום-הכיפור הביאה לירידה, לא לעליה... יש התחכמויות במקום הזכמה, אחת ההתחכמויות היא 1.7 מיליון ערבים יחיו תחת שלטון ישראל, כנתינים ירדניים, ויעברו אצלנו. זוהי אסטרטגיית הייד!... האם יש מדינה חדשה בעולם שלא שולטים בה כיום מי שהיו בעבר טרו-ריסטים? האם דה-גול לא דיבר עם כך?

הצילע הנשלישית למעולות

בלה? בומדיאן רצח אלפי צרפתים, אבל הנשיא ז'יסקאר בא לבקר אותו ברוב כבוד...

הדורות הבאים

יתגאו בהן

ואמים אחרים דיברו בפחות התרגשות, אבל גם דבריהם נשמעו בקה"ש בה דרוכה. בין השאר: **מתי פלד**: "עלינו ללחוץ על הממשלה ששתנה את מדיניותה הרת-האסון. אותה שעה גם נאיץ באש"ף להכיר בישראל ולהפסיק את הטרור. עלינו לקיים מגעים עם אישי אש"ף כדי לפעול בכיוון זה".

לובה אליאב: "החייכוח העיקרי הוא סנימי. גם לולא היה מהפכה בקרב הפלסטינים, בכיוון לפיתרון-שלום, היה עלינו להחליט שאנחנו שואפים לשלום עימם... אנחנו מייצגים זרם מרכזי בציר נות, ששאף תמיד להידברות. לפשרה ול-שלום. זה תואם גם את העקרונות האמרי-תיים של הדת היהודית. אישים דתיים שותפים לזרם זה".

יאיר צפן: "אם יכוא הדבר כהסדר כפוי, זה יהיה מסוכן. כי העם יתקומם נגד הכפייה, והתקוממות זו תגביל את הימין".
אורי רפ הסתפק בשאלה פשוטה: "על מי אנחנו צריכים להשמיע? האם הממשלה הזאת ניתנת להשמעה?"
יחזקאל אופנהיימר: "הבעייה הי-מרכזית היא בעיית המליטים. בלי פיתרון נח לא ייתכן שלום".
אהרון כהן: "הציונות פעלה לפי כוח הזכות, והמדינה פועלת עכשיו לפי זכות הכוח".
נעמי קיס: "עלינו לצאת לרחוב

שהגבירו את הכרת-הדחיסות של פעולה מדינית והסברתית בכיוון זה.

יצחק רבין חזר והכריז על התנגדותו הקיצונית והנוקשה לכל משאומתן עם הפלסטינים, ולהקמת מדינה פלסטינית "בין ישראל וירדן".

מיסמך סונדרס, דו"ח יוסט וגילזיים אחרים בארצות-הברית ניבאו קרע ישראלי-אמריקאי קרב ובא.

בהצהרות מוסקה חל שינוי גלוי ומ-הותי בעמדות יאטר עראפאת. ואילו פרשת סבסטיה הוכיחה כי בהעדף כוח-שלום מאוחד ובעל-עוצמה, לא ניתן עוד לבלום את ההידרדרות הלאומנית-חקר-גאית בישראל עצמה.

באווירה זו הבשילו המגעים הפנימיים, שהגיעו לידי ביטוי ביום הרביעי-בשבוע שעבר.

נולדתי

על הר-ציון

ה מזמן לא נתקצו באולם אחד כל-כך הרבה אנשים בעלי מישקל סגולי, השייכים לפלגים שונים של מחנה-השלום.

לצד הכלכלן הקשיש מיוצאי גרמניה, הפרופסור יהודה אופנהיימר, ישב הערי-ביסט הוותיק של השומר-הצעיר, אהרון (אשרונצ'יק) כהן, ליד ההיסטוריון הציוני נוי יגאל עילם יושב הצעיר דן קדר, ליד הפרופסור ואלטר גראב יושב הסופר יורם קניוק, צפירה יונתן מקיבוץ שריד, אשתו של המשורר נתן יונתן, יושבת ליד השי-קנית חנה רוט. ליד הפמיניסטית נעמי

על נסיבות הצהרה זו ומשמעותה דיווח העולם הזה (1995), על סמך מידע מחוגים המקורבים לחמאמי ולאש"ף.

שבת ביומן אירועי השבוע של הטלוויזיה, לא היו עוד שני צדדים לויכוח. נוסף צד שלישי, מול ח"כ גאולה כהן וח"כ יצחק מודעי ("צריכים להרוג את כולם") זה שר שימיעון פרס ("אנחנו כבר יושבים עם ראש-עיריית בית-לחם") נשמע קולו של עמוס קינן ("צריכים לשבת עם הנציגות הלאומית של הפלסטינים, זו שהפלסטינים עצמם מכירים בה").

המאורע שגרם לשינוי כה מובהק התרחש

תהורה הבינלאומית היתה בל-תירגילה. טיימס הלונדוני הקדיש לאירוע ידיעה ארוכה בעמודי-החדשות הר-מרכזי. עיתונים אחרים, ברחבי העולם, עשו כמותו.

בארצות-ערב היה ההד דומה. העיתונות דיווחה על המאורע בהבלטה, כסימן לב-אות.

גם בישראל עצמה חל שינוי מיידי, כאשר נדונה הבעייה הפלסטינית בלי-

נראה משועשע מהלצה של יעקוב ארנון, מי שהיה מנכ"ל מישרד-האוצר, שהצטרף למועצה ונבחר כחבר ועדת-הפעולה החנית. פעיל הביא שיר שכתב למען אחווה ישראלית-פלסטינית, וששלח לנעמי שמר.